

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Cur Deus suam homini similitudine[m] impresserit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

naturalem, ac humidum radicale, ea perfectione, quæ in virilis ætatis statu esse solet, restaurare; conficitur, quotiescumque Adam fructu illo usus esset, corpus eius semper reflorescere, atque ita cum æternum sine senio vivere potuisse; vel, si non in peccatum lapsus esset, donec Deo placuerit ipsum ad beatiora vitam in cælum transferre.

In tali non agro, sed horto, Creator hominem initio posuit, ubi neque labor, neque senium, neque morbus, neque mors, neque tedium ullum; sed omnia terræ bona sponte & abunde proueniebant; ubi passim oculis simulq; naribus ad blandiebantur panace, nepenthes, amaracus, ambrosia, lotus, rosa, viola, hyacinthus, & Elysij campi. Atque in his quidem positi delicijs Adam & Eva nequaquam à fletu sunt auspicati vitam, sed primum decorissimo mundi aspectu exhilarati suam felicitatem; & in hac ipsa quoque tam beata habitatione, quandam Numinis imaginem, Numinis, inquam, unde quaque beati agnoverunt. Quanquam & alia Numinis imago homini est impressa, quam S. Bernardus etiam atque etiam monet intuendam, dum ait: *Intellige dignitatem tuam, nobilis creatura, quoniam non solum insignita es Dei imagine, verum etiam decorata similitudine.* Et iterum: *Quid maius his tibi facere potuit, quam ad similitudinem suā conderet factor tuus?* Attende igitur diligenter prime conditionis tua excellentiam, & veneranda Trinitatis imaginem in te ipso agnoscere. Quin, ut doceat, quid sit ista Numinis & hominis vel imago, vel similitudo, addit: *Considera nobilitatem tuam, quod, sicut Deus ubique est totus, omnia vivificans, omnia mouens & gubernans: & sicut Deus, est, vivit, & sapit;* ita tu secundum modum tuum, es, viuis, & sapi: & sicut in Deo tres sunt personæ, Pater, Filius, & Spiritus sanctus; sic tu habes tres vires, scilicet intellectum, memoriam, & voluntatem.

Principes si rem quampiam vel saluam volunt, vel honoratam, insignia sua illi appendunt, sigillum imprimunt, ne violetur. Ita ex diuina imagine homini à Deo impressa, intelligimus, quantum in eum diuinæ authoritatis, dignitatis, maiestatis voluerit deriuare. Sua eum imagine insigniuit, ut ei cælum & terra servire, ut Angeli ministrare, ut bestiæ obedire non dedignarentur, ut ipsi atri dæmones nocere non auderent; denique similem eum

sibi

XL

S.Bernard.de
interna do-
mo. cap. 67.

XII.

sibi fecit, ut esset, quem amaret, & à quo amaretur, cùm similitudo sit mater amoris. Igitur sicut Deus Euam Adæ sociam erexit, quia nullum animal simile illi erat, cum quo societatem, amicitiam, ac familiaritatem inire posset; ita, cùm, inter omnes corporeas creature, nulla esset Deo similis, hominem sibi similem fecit, ut eius amicitia ac familiaritate gauderet, & quidem aeternum gauderet, nam & in hoc etiam suam, in homine, agnouit & amavit imaginem, quia fecit eum aeternitatis, infinitatis, beatitudinis, & diuinitatis quodammodo capacem. Hinc etsi alias re omnes à se creatas approbarit (*vidit enim Deus cuncta, qua fecera, & erant valde bona*) de nulla tamen creatura corporeia honorificientius locutus est, quam de homine, de quo, per Salomonem, dixit: *Delicia mea esse cum filiis hominum*; Deum videlicet vicissim diligentium. Nam, si Deus creatam imaginem suam tantopere amat, quantopere erit ab homine ipsum increatum prototypum redamandum? Si, ob diuinam hanc imaginem, ac summam maiestatis participationem, hominem omnes creature reverentur, quid par erit honoris ab homine Creatori suo exhiberi? Nunquid & ipse homo operam dare debet, ut dignitatem suam, excellentiæque laudem confernet, & venerandam Conditoris sui imaginem non contaminet? atque pro pulcherrima Dei similitudine, inducat fœdissimam similitudinem diabolorum? Iterum verbis Bernardi hominem alloquor. *Intellige dignitatem tuam, nobis creatura, quoniam non solum insignita es Dei imagine, verum etiam decorata similitudine;* sigillum hoc tibi appresit, ut te, contra omnium creaturarum insultus muniret; imaginem suam tibi ita radicitus altèque insculpsit, ut salua tua substantia, signaculum hoc à te auferri non possit; quod, in Mineruæ clypeo, æmulari potuit, Phidas, non imitari. Hoc sigillum, hæc imago, istud signaculum te monet, cuius sis Dominatoris. Ex inscriptione, & imagine numeri, Christus hanc sententiam tulit: *Date Casari, que Casari sunt; tu, ô homo, ex Dei imagine in te agnita.* *Da Deo, que Dei sunt.* Fui es, sacrilegus es, si ei te subducis. Imitgo animæ tuæ inscripta, dicit tibi, te non esse tui juris, sed esse quid Dei proprium. *Da Deo, quod Dei est.* Creatura utique est Creatoris; filius Patris, seruus Domini, miles Ducis. Similitudo te monet, cuius sis. *Imagi-*

Gen. 1.

Prou. 8.

S.Bernard.de
internâ do-
mo. cap. 67.

Matth. 22. 21.

nem DEI geris, vt filius tui Patris, cui amorem debes ac pietatem. Hæc imago, hoc signaculum, honorificum est, vt ita dicā, stigma, quo mancipium suum notauit: honorem igitur Domino tuo præsta; time eum, vt seruus, & omni studio reuerere. Hæc imago signum & tessera est tui Imperatoris, cui fidem, cui obedientiam, cui vitam debes. Ad extremum, sicut urbium conditores, in medio ciuitatis à se extrincta, imaginem suam, è marmore, vel ære factam solent ponere, vt omnibus eam aspicientibus constet, quis fuerit aedificandæ urbis author: sic omnipotens ille Vniuersi huius architectus, hominem, hoc est, imaginem suam, in medio mundi à se conditi collocavit, vt eam intuentes intelligerent, quisnam sit tanti operis fabricator, atque vel hinc disserent recte creaturarum vsu, ad principium suum, omnia reducere. Talem ergo Deus hominem, talem homini terram, talem domum, talem supellestilem dedit. Neque opus est alio judice, quando Deus fert judicium. Postquam hæc omnia condidit, vidit Deus cuncta, que fecerat, & erant valde bona. Quin neque ipse primus homo quidquam vidit, quod non laudaret, & ad quod, non exclamaret: *Domine Dominus noster, quād admirabile est nōsmentūs in uniuersa terra?* Dominum vocauit, à quo ipse in terris, dominus factus est uniuersorum; nam quamdiu Deo seruivit, cetera omnia illi quoque seruerunt. Postquam rebellis factus est, quid mirum, si etiam alia ceperunt rebellare?

C A P V T XIII.

An, & quo peccato, Terra, Plantæ, Bestiæ, ante, & post peccatum Adami, subiectæ vel mutatae, hominig, infestæ factæ sint?

Quærere meritò aliquis possit, cur Propheta rex dicat: *Initio tu Domine, terram fundasti: & opera manuum tuarum sunt cali?* An non vtrumque initio fundauit? cur id non dicit de vtroque? Nimirum cælum ita mansit, sicut fuit initio fundatum; terra autem mutauit faciem suam, aut mutasse videri potest; postquam Adam exul à Paradiso eliminatus, terram mutauit. *Initio, cùm primus homo justus adhuc esset, Deus terram,*

Genes. 3. 17

Psal. 8. 5

I.

Psal. 101. 15.

X

pre